

Govor predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Bariše Čolaka na 7. Konferenciji predsjednika parlamenata država Zapadnog Balkana u okviru teme „Sadašnji sigurnosni izazovi u Jugoistočnoj Europi“

Budimpešta, 16. listopad 2015.

"Poštovani predsjedniče Parlamenta Mađarske, g-Kover, uvažene kolege predsjednici parlamenata, dame i gospodo, iznimno mi je zadovoljstvo što vas mogu pozdraviti ovdje u Budimpešti.

Na samom početku želim zahvaliti našim domaćinima, Mađarskoj, na organizaciji Konferencije, i na prilici da mogu iznijeti svoje viđenje o vrlo aktualnoj temi sigurnosti i sigurnosnim izazovima kojima svjedočimo u posljednje vrijeme.

Svjedoci smo da se sigurnosni izazovi s kojima se susrećemo kao regija Jugoistočne Europe, svakako moraju razmotriti u kontekstu sveukupnih odnosa i trendova svjetske politike.

Otvorenost granica, siromaštvo, organizirani kriminal, vjerske netrpeljivosti, radikalizam, terorizam i rastuće nasilje kao i intenziviranje prisilnih migracija predstavljaju neka od glavnih globalnih pitanja, koja se interpoliraju i na regiju jugoistoka Europe, a na koja tek treba dati odgovore. Također, svjedočimo da traženje jedinstvenog i usuglašenog odgovora na spomenute izazove, samo po sebi predstavlja svakim danom sve veći izazov.

Kriza na Bliskom Istoku, koja za rezultat ima povećanu prisilnu migraciju stanovništva, odnosno izbjeglica, koje koriste tzv. Balkansku rutu na putu ka boljem životu u nekoj od zemalja Zapada, podsjetila nas je na tragične posljedice neriješenih ili zamrznutih sukoba. Sadašnju migrantsku krizu i pitanje izbjeglica ne može riješiti niti jedna država sama, stoganaša predanost zajedničkim dogovorima postaje sve važnija.

Pojedine zemlje regije poput Mađarske, Srbije, Makedonije i Hrvatske pritisnute su valovima stotina tisuća izbjeglica. Iako na granicama BiH nema izbjeglica, sve agencije, službe i institucije su spremne, te se ubrzano radi na koordinaciji i pripravnosti svih, kako bi, ukoliko dođe do velikog priliva izbjeglica, bili u stanju adekvatno reagirati. Svjesni smo složenih odnosa i prilika, kao i materijalnih mogućnosti zemlje, stoga ističem potrebu za razmatranjem ovog pitanja u širem kontekstu, kao i to da će nadležni imati adekvatan stav spram svih aspekata, te da će odgovoriti na sve ono što ovakva situacija zahtjeva; od humanog odnosa prema ljudima do zaštite države i njenih interesa, kako u zemlji tako i u odnosima s drugim zemljama.

Suradnja čitave regije i njezinih institucija neophodna je, radi što kvalitetnijeg i sustavnijeg zbrinjavanja velikog broja ljudi koji su u potrazi za boljim životom. Odlučnost ovih ljudi da pronađu bolji život veoma je jaka, no u isto vrijeme su u opasnosti da postanu žrtve organiziranog kriminala i trgovine ljudima.

Kroz Jugoistočnu Europu prolaze rute nezakonite trgovine oružjem, narkoticima i ljudima. Stoga je neophodno naglasiti važnost dobre suradnje zemalja regije s ciljem suzbijanja međunarodnih kriminalnih aktivnosti, kao i ranog detektiranja eventualnih terorističkih aktivnosti, uključujući i one koje za cilj imaju bilo kakvo promoviranje terorizma od strane pojedinaca ili skupina ljudi. U tom smislu BiH je aktivna u mnogim regionalnim, europskim i međunarodnim tijelima za borbu protiv organiziranog kriminala, terorizma i nasilnog ekstremizma.

Terorizam kao globalna prijetnja svjetskom miru i stabilnosti, nažalost nije zaobišao ni našu zemlju.

Specifični problem protoka stranih boraca prisutan je i u BiH. Kao rezultat poboljšanja zakonskog okvira i pravosudnog odgovora na ovaj fenomen značajno je smanjen broj odlazaka naših državljana u ratne zone, te je na taj način smanjena i njihova uloga u Siriji i okolnim područjima. BiH ulaže napore, kako bi uspješno odgovorila ovom problemu i u potpunosti surađuje sa sigurnosnim službama drugih zainteresiranih država.

Bosna i Hercegovina usvojila je Strategiju za borbu protiv terorizma i nasilnog ekstremizma, s fokusom na prevenciju i razvoj istraga i istražnih kapaciteta, te odgovora na terorističke napade.

Bosna i Hercegovina je sigurno jedna od prvih zemalja regije koja je dopunama Kaznenog zakona, koje su u primjeni od 2014. godine, kao kažnjivo definirala svako protuzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim i parapolicijskim formacijama. Izrečene su i prve presude.

Opredijeljenost zemalja ove regije za europski put podrazumijeva određena prava i obaveze koje je neophodno ispuniti da bi se taj put uspješno okončao. Neriješena pitanja su brojna, međutim europska perspektiva predstavlja snažno oruđe u ekonomskom i političkom oporavku, te predstavlja ključni čimbenik trajne sigurnosti bez koje nema razvoja.

Uvjeren sam da će regija Jugoistočne Europe, kroz ojačanu suradnju svih zemalja, na pravi način odgovoriti na sve sigurnosne izazove koji su pred nama.

Hvala na pozornosti." (kraj)